

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van
persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2026/048 van 5 mei 2026

over

tekst	Ontwerp van decreet
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten
roepnaam	(wijzigingsdecreet tussenhandeldiensten)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 3 april 2026
trefwoorden	bewaartermijn

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer* (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Cieltje Van Achter, Vlaams minister van Brussel en Media zonder datum, ontvangen door de VTC op 9 april 2026;

Gelet op de behandeling op de zitting van 5 mei 2026, waarop besloten werd tot de schriftelijke procedure;

Brengt op 5 mei 2026 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Media (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van decreet *tot wijziging van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, wat betreft de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.

2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp wijzigt het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie met het oog op de bescherming van minderjarigen. Het Ontwerp beoogt een **decretale leeftijdsnorm van dertien jaar in te voeren voor de toegang tot tussenhandeldiensten die de lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling van minderjarigen kunnen aantasten.**
4. In verband met de impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel stelt de Adviesvrager:

De voorgestelde maatregel raakt in de eerste plaats aan het recht op vrijheid van meningsuiting en informatie (artikel 10 EVRM, artikel 11 EU-Handvest, artikel 13 en 17 IVRK), in zoverre minderjarigen onder 13 jaar geen gebruik mogen maken van bepaalde sociale mediaplatformen en dus beperkt worden in hun mogelijkheid om informatie te ontvangen en zich via deze kanalen uit te drukken. Daarnaast is het recht op eerbiediging van het privéleven (artikel 8 EVRM, artikel 7 EU-Handvest) relevant, evenals het recht op bescherming van persoonsgegevens (artikel 8 EU-Handvest), aangezien de maatregel indirect betrekking heeft op digitale participatie en gegevensverwerking. Tevens is het recht op ontwikkeling, gezondheid en bescherming tegen schadelijke invloeden (artikelen 3, 6, 19 en 24 IVRK) rechtstreeks betrokken.

De beperking van de vrijheid van meningsuiting en informatie is wettelijk voorzien, aangezien zij uitdrukkelijk in een decreet wordt verankerd. Zij dient een legitiem doel, met name de bescherming van de gezondheid, de rechten en vrijheden van minderjarigen en hun recht op ontwikkeling. De maatregel is beperkt tot een welbepaalde leeftijdscategorie (jonger dan 13 jaar) en tot een afgebakende lijst van als schadelijk aangemerkte sociale mediaplatformen. Er wordt geen algemeen verbod op internettoegang of digitale communicatie ingevoerd. Alternatieve informatiebronnen en communicatiemiddelen blijven toegankelijk. In die zin is de maatregel geschikt om het nagestreefde beschermingsdoel te bevorderen en proportioneel in omvang.

Wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, strekt de maatregel er niet toe bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch legt hij een algemene verificatieplicht op die verder gaat dan wat reeds uit het Unierecht voortvloeit. De normatieve leeftijdsgrens beoogt net de blootstelling van jonge kinderen aan datagedreven platformomgevingen te beperken. De impact op het privéleven bestaat derhalve hoofdzakelijk in een beperking van toegang, niet in een uitbreiding van toezicht of gegevensverwerking.

Ten aanzien van het gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 Grondwet, artikel 14 EVRM) maakt de maatregel een onderscheid op basis van leeftijd. Leeftijd is een objectief criterium dat in tal van rechtsdomeinen wordt gehanteerd om ontwikkelingsgebonden verschillen in bescherming en verantwoordelijkheid te reguleren. Het onderscheid berust op een redelijke en objectieve verantwoording, namelijk de vastgestelde ontwikkelingskwetsbaarheid van kinderen onder 13 jaar en de noodzaak om hen een verhoogde bescherming te bieden in digitale omgevingen. De leeftijdsgrens is uniform toepasbaar op alle minderjarigen onder 13 jaar en leidt niet tot een differentiële behandeling binnen deze categorie op basis van andere kenmerken. Het onderscheid is aldus pertinent en proportioneel in verhouding tot het nagestreefde doel.

Globaal genomen leidt de maatregel tot een beperking van bepaalde vrijheidsrechten van kinderen onder 13 jaar, maar deze beperking is wettelijk verankerd, gericht op een legitiem beschermingsdoel, proportioneel in reikwijdte en verenigbaar met het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie. De maatregel versterkt tegelijk andere fundamentele rechten van minderjarigen, in het bijzonder hun recht op bescherming, veiligheid, gezondheid en ontwikkeling.

5. Verder stelt deze:

Op heden is er geen wettelijke leeftijdsgrens die de toegang tot sociale mediaplatformen verbiedt. Artikel 8 van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) stelt een leeftijdsgrens aan de mogelijkheid om autonoom toe te stemmen met de verwerking van persoonsgegevens door aanbieders van diensten van de informatie-maatschappij (zoals sociale media). De algemene regel is dat een minderjarige de leeftijd van 16 jaar moet hebben

bereikt om geldig te kunnen toestemmen. Lidstaten mogen die minimumleeftijd evenwel verlagen, op voorwaarde dat deze niet lager is dan 13 jaar. De federale kaderwet¹ stelt dat minderjarigen in België vanaf 13 jaar kunnen instemmen met de verwerking van hun persoonsgegevens om gebruik te kunnen maken van diensten van de informatiemaatschappij, zoals sociale media. Dit is een algemene regel die beoogt de persoonsgegevens van de betrokkenen te beschermen.

Op basis daarvan hebben de meeste sociale mediaplatformen in hun gebruiksvoorwaarden een minimumleeftijd van 13 jaar opgenomen om een account te mogen aanmaken en de dienst te gebruiken. Deze grens wordt doorgaans door de sociale mediaplatformen als absolute ondergrens geformuleerd in de contractuele voorwaarden, zonder uitzondering voor ouderlijke toestemming. Dat betekent dat, hoewel de AVG toelaat dat onder de nationale digitale toestemmingsleeftijd verwerking kan plaatsvinden mits toestemming van de ouders, platformen er in de praktijk voor kiezen om hun dienst niet open te stellen voor kinderen jonger dan 13 jaar, ook niet met ouderlijke toestemming. Dit betekent ook dat platformen in principe niet wettelijk verplicht zijn om de leeftijdsgrens van 13 jaar te hanteren, zolang zij voldoen aan de vereisten rond ouderlijke toestemming. Het valt bijgevolg niet uit te sluiten dat in de toekomst sociale mediaplatformen deze leeftijdsgrens verlagen. Platformen moeten daarbij wel waarborgen dat minderjarigen onder de 13 jaar ouderlijke toestemming verkrijgen om een account aan te maken.

Ondanks dat de meeste sociale mediaplatformen een leeftijdsgrens van 13 jaar hanteren in hun algemene voorwaarden, geeft 84% van de ouders aan dat hun kind een eerste eigen account op sociale media aanmaakte voor de minimumleeftijd van 13 jaar. Volgens het Medianest rapport van 2025 ligt de gemiddelde leeftijd waarop kinderen en jongeren volgens hun ouders een eerste eigen account aanmaken op sociale media op 10 jaar en 3 maanden. Slechts 13% van de kinderen maakte hun eerste account aan vanaf dat ze de wettelijke minimumleeftijd bereikt hadden.²

Het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens van 13 jaar inzake de verwerking van persoonsgegevens berust bij de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA). In de praktijk dienen we vast te stellen dat de handhaving beperkt blijft waardoor de feitelijke toegang van kinderen onder 13 jaar, ook zonder ouderlijke toestemming, tot sociale mediaplatformen veelvuldig voorkomt.³ In andere landen zoals het Verenigd Koninkrijk wordt die leeftijdsgrens strenger gehandhaafd. Zo heeft de Britse gegevensbeschermingsautoriteit, de Information Commissioner's Office (ICO), op 4 april 2023 een sanctie van 12,7 miljoen pond opgelegd aan TikTok voor schendingen van de GDPR-regels. De ICO stelde vast dat TikTok zijn diensten aan naar schatting 1,4 miljoen Britse kinderen onder de 13 jaar had geleverd en daarbij persoonlijke gegevens van deze kinderen heeft verwerkt zonder geldige ouderlijke toestemming en zonder adequate leeftijdscontrole. De toezichthouder oordeelde dat TikTok onvoldoende had gedaan om onder-13-jarigen van het platform te weren en geen redelijke maatregelen had genomen om ouderlijke toestemming te verkrijgen of te verifiëren, ondanks dat de eigen gebruiksvoorwaarden een minimumleeftijd van 13 jaar voorschrijven.⁴

Aangezien veel kinderen toegang verkrijgen tot platformen vóór de leeftijd van 13 jaar blijkt de handhaving van zowel de sectorale leeftijdsgrens als de regels inzake gegevensbescherming ontoereikend. Een regelgevend ingrijpen is bijgevolg noodzakelijk.

6. De VTC beoordeelt het positief dat een afweging gemaakt wordt tussen het recht op informatie, de vrijheid van meningsuiting, de eerbiediging van het privéleven enerzijds en de ontwikkeling en gezondheid anderzijds.
7. Het is evenwel niet duidelijk wat er bedoeld wordt met "Wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, strekt de maatregel er niet toe bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch legt hij een algemene verificatieplicht op die verder gaat dan wat reeds uit het Unierecht voortvloeit". De minderjarige moet toch geïdentificeerd worden omdat zijn leeftijd nagegaan moet kunnen worden. Het is niet duidelijk op basis van het

¹ Art. 7 Wet 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, BS 5 september 2018.

² Medianest Cijfers 2025. Onderzoek in Vlaanderen naar het mediagebruik van 0- tot 18- jarigen en mediaopvoeding in gezinnen. <https://www.medianest.be/onderzoek>

³ Zie randnummer 16; Medianest Cijfers 2025. Onderzoek in Vlaanderen naar het mediagebruik van 0- tot 18- jarigen en mediaopvoeding in gezinnen. <https://www.medianest.be/onderzoek>

⁴ https://ico.org.uk/action-weve-taken/enforcement/2023/05/tiktok/?utm_source=chatgpt.com

Ontwerp of de toelichting hoe dit zal gebeuren (met rijksregisternummer, door gebruik van PODS,...?). De VTC vraagt om dit te verduidelijken in de memorie.

8. De adviesvrager verwijst naar het toezicht op de naleving van de leeftijdsgrens die in België blijkbaar mank loopt dit in tegenstelling tot enkele naburige landen. stelt. In de toelichting wordt gesteld dat wat het recht op privéleven en gegevensbescherming betreft, de maatregel er niet toe strekt bijkomende persoonsgegevens te verzamelen of te verwerken, noch een algemene verificatieplicht oplegt die verder gaat dan wat al uit het Unierecht voortvloeit. Dit bevestigt dat het wel degelijke een verwerking van persoonsgegevens betreft.
9. De normatieve leeftijdsgrens beoogt volgens de toelichting net de blootstelling van jonge kinderen aan datagedreven platformomgevingen te beperken. Dat klopt natuurlijk, maar volgens de adviesvrager bestaat de impact op het privéleven bestaat daarom hoofdzakelijk in een beperking van de toegang, niet in een uitbreiding van toezicht of gegevensverwerking. Op dit punt wijst de VTC er wel op dat **identificatie** in deze context (wie (welk kind/jongere) ziet wat, schrijft wat en wanneer en eventueel van waar die dat doet en alle informatie daaruit kan afgeleid worden) zeker **wel een belangrijke gegevensverwerking** inhoudt. Dit mag niet zomaar onder tafel geschoven worden. Minstens moeten de nodige technische en organisatorische **maatregelen** worden genomen om de gegevensverwerking zo veel mogelijk te beperken.
10. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben uitdrukkelijk betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 6.

In deel VIII/1, titel II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt een artikel 237/4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 237/4/1. De administratie treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de opmaak van de lijst van tussenhandelsdiensten, vermeld in artikel 176/9/1, §2, van dit decreet.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van het verwerkingsdoeleinde, vermeld in het eerste lid, heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° *contactpersonen van tussenhandelsdiensten;*
- 2° *personeelsleden van tussenhandelsdiensten.*

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van het verwerkingsdoeleinde, vermeld in het eerste lid, heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° *identificatiegegevens;*
- 2° *contactgegevens;*
- 3° *mandaatgegevens.*

De persoonsgegevens die de administratie verwerkt conform dit artikel, worden op basis van dit artikel maximaal tien jaar bewaard nadat de verwerking, vermeld in het eerste lid, is afgelopen. Nadat die tien jaar zijn verstreken, wordt conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 aan de bestuursdocumenten waarin de persoonsgegevens zijn opgenomen, een definitieve bestemming toegewezen.”.

Art. 7.

Aan deel VIII/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt een titel X toegevoegd, die luidt als volgt:

“Titel X. Aanbieders van tussenhandelsdiensten”.

Art. 8.

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt in titel X, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 237/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 237/33. Aanbieders van tussenhandelsdiensten als vermeld in artikel 176/9/1 van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het waarborgen van de leeftijdsgrens, vermeld in artikel 176/9/1, §1, van dit decreet.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van het verwerkingsdoeleinde, vermeld in het eerste lid, heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten;*
- 2° ouders van minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten.*

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van het verwerkingsdoeleinde, vermeld in het eerste lid, heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° identificatiegegevens;*
- 2° contactgegevens;*
- 3° leeftijd.*

De verwerkte persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, worden maximaal bewaard gedurende de periode die noodzakelijk is voor de uitvoering van instrumenten voor leeftijdscontrole als vermeld in artikel 176/9/1”.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

- 11. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten; ouders van minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten; contactpersonen van tussenhandelsdiensten; personeelsleden van tussenhandelsdiensten;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens; contactgegevens; mandaatgegevens, leeftijd.

- 12. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp in lijn ligt met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

- 13. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
- 14. Het ontwerp van memorie stelt in dat verband:

De rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens voor wat betreft de administratie is de uitvoering van taken van algemeen belang (artikel 6(1)(e) AVG) die aan haar worden opgedragen in artikel 3, 6° van het Besluit van de Vlaamse Regering van 31 maart 2006 tot operationalisering van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media en de uitvoering van de taken die aan de administratie worden toegewezen krachtens het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie.

De rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens voor wat betreft de aanbieders van tussenhandeldiensten is het uitvoeren van een wettelijke verplichting (artikel 6(1)(c) AVG), meer bepaald de verplichting tot het waarborgen van de naleving van de leeftijdsgrens vastgesteld in artikel 176/9/1, paragraaf 1.

15. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.
16. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM⁵, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen⁶ van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.⁷
17. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, c) AVG⁸, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk afgebakend zijn⁹.
18. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG¹⁰, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de

⁵ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

⁶ Artikel 6 AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

⁷ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-116, 155-162; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁸ "c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;"

⁹ Artikel 6, 3 AVG. Voor wat punt e) betreft, bestaat de doelstelling van de verwerking in de vervulling van een taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht.

¹⁰ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.

19. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
20. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privéleven.

3. Doelbinding

21. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).
22. Het volgende doeleinde kan uit het Ontwerp afgeleid worden: het opvolgen van de bescherming van minderjarigen bij tussenhandeldiensten die hun lichamelijke, geestelijke of morele ontwikkeling kunnen aantasten.
23. Het doeleinde is dan ook welbepaald en transparant. Verder is het doeleinde dat wordt nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
24. De VTC is van oordeel dat het doeleinde welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd is.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Het Ontwerp bepaalt:

Art. 237/4/1.

De administratie treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de opmaak van de lijst van tussenhandeldiensten, vermeld in artikel 176/9/1, §2, van dit decreet.

Art. 237/33.

Aanbieders van tussenhandeldiensten als vermeld in artikel 176/9/1 van dit decreet, treden op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van het waarborgen van de leeftijdsgrens, vermeld in artikel 176/9/1, §1, van dit decreet.

27. De administratie is volgens artikel 2, 55° van het decreet de dienst die bevoegd is voor het mediabeleid¹¹.

¹¹ De VTC verstaat het departement Cultuur, Jeugd & Media.

28. Een tussenhandeldienst is volgens artikel 2, 56 (bis) van het decreet een tussenhandeldienst als vermeld in artikel 3, g), van de digitale dienstenverordening.¹²
29. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen (behoudens de algemene opmerkingen).
30. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG, artikel 23 Kaderwet)¹³ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is en als dit het geval is dat de verwerkingsverantwoordelijken de nodige maatregelen nemen die voortvloeien uit deze gegevensbeschermingsbeoordeling.
31. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**¹⁴ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren volgens artikel 35,4 van de AVG.
32. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

7) wanneer er op grote schaal niet gepseudonimiseerde gegevens van kinderen en jongeren ingezameld worden of hun niet gepseudonimiseerde gegevens op systematische wijze worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken en voor de inzameling of uitwisseling niet alle doeleinden onderwijsdoeleinden zijn. KINDEREN EN JONGEREN [criteria 5 en 7];

4) wanneer er sprake is van een grootschalige en/of systematische verwerking van telefonie-, internet- of andere communicatiegegevens, metagegevens of locatiegegevens van of herleidbaar tot natuurlijke personen (bijvoorbeeld wifi-tracking of verwerking van locatiegegevens van reizigers in het openbaar vervoer) wanneer de verwerking niet strikt noodzakelijk is voor een door de betrokkene gevraagde dienst. TELECOM [criteria 3, 5 en 8]

6) wanneer er sprake is van grootschalige verwerkingen van persoonsgegevens waarbij op systematische wijze via geautomatiseerde verwerking gedrag²⁰ van natuurlijke personen geobserveerd, verzameld, vastgelegd of beïnvloed wordt, inclusief voor overheidsadvertentie-, overheidsmarketing of overheidsdienstverleningsdoeleinden. OBSERVATIE OM TE PROFILEREN²¹ [criteria 1 en 5];

¹² “g) “tussenhandeldienst”: een van de volgende diensten van de informatiemaatschappij:

- i) een “mere conduit”-dienst, die bestaat in de doorgifte in een communicatienetwerk van door een afnemer van de dienst verstrekte informatie, of in het verstrekken van toegang tot een communicatienetwerk;
- ii) een “caching”-dienst, die bestaat in de doorgifte in een communicatienetwerk van door een afnemer van de dienst verstrekte informatie, waarbij die informatie automatisch, tussentijds en tijdelijk wordt opgeslagen met als enige doel om de latere doorgifte van die informatie aan andere afnemers van de dienst op hun verzoek doeltreffender te maken;
- iii) een “hosting”-dienst, die bestaat in de opslag van de door een afnemer van de dienst verstrekte informatie, op diens verzoek;

¹³ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2018.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

¹⁴ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanneke van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

33. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.¹⁵

5. Minimale gegevensverwerking

34. Volgens artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
35. De **categorieën betrokkenen** en de categorieën persoonsgegevens zijn:

In het kader van de opmaak van de lijst van tussenhandelsdiensten:

- contactpersonen van tussenhandelsdiensten;
- personeelsleden van tussenhandelsdiensten;
- identificatiegegevens;
- contactgegevens;
- mandaatgegevens.

in het kader van het waarborgen van de leeftijdsgrens:

- minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten;
- ouders van minderjarigen die gebruikmaken van de tussenhandelsdiensten van de desbetreffende aanbieders van tussenhandelsdiensten;
- identificatiegegevens;
- contactgegevens;
- leeftijd.

36. De VTC verwijst naar haar algemene opmerkingen over de problematiek van identificatie voor deze diensten zoals in deel I van dit advies vermeld.
37. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft: personeelsleden van tussenhandelsdiensten en van de administratie en van de Vlaamse Regulator voor de Media.
38. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan opengesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.
39. De VTC is van oordeel dat er voldaan wordt aan het principe van minimale gegevensverwerking.
40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie of daarvoor een beraadslaging te vragen.
41. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor respectievelijk de toegang tot de gegevens van het Rijksregister en het gebruik van het rijksregisternummer.¹⁶

¹⁵ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichthoudende autoriteit.”

¹⁶ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

42. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
43. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
44. Wat de **bewaartermijn** betreft voorziet het Ontwerp:

Art. 6.

In deel VIII/1, titel II, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 19 april 2024 en gewijzigd bij het decreet van 19 april 2024, wordt een artikel 237/4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 237/4/1.

(...)

De persoonsgegevens die de administratie verwerkt conform dit artikel, worden op basis van dit artikel maximaal tien jaar bewaard nadat de verwerking, vermeld in het eerste lid, is afgelopen. Nadat die tien jaar zijn verstreken, wordt conform artikel III.87, §1, eerste lid, 3°, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 aan de bestuursdocumenten waarin de persoonsgegevens zijn opgenomen, een definitieve bestemming toegewezen.”.

Art. 8.

In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 19 december 2025, wordt in titel X, ingevoegd bij artikel 7, een artikel 237/33 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 237/33.

(...)

De verwerkte persoonsgegevens, vermeld in het derde lid, worden maximaal bewaard gedurende de periode die noodzakelijk is voor de uitvoering van instrumenten voor leeftijdscontrole als vermeld in artikel 176/9/1”.

45. Deze termijnen dienen verantwoord te worden in de memorie opdat nagegaan kan worden of één en ander in overeenstemming is met de minimale gegevensverwerking.

6. Juistheid

46. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
47. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

48. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
49. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in het vorige randnummer op te nemen, zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de

verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

50. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
51. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens van kinderen en jongeren betreft, mogelijk (indirect) delicate gegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid en vertrouwelijkheid.
52. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁷ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹⁸ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁹ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichthouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom²⁰.
54. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.²¹
55. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.²²

¹⁷ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹⁸ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁹ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verscheidende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

²⁰ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

²¹ <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

²² Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de algemene opmerkingen vervat onder randnummer 7 e.v. beantwoorden in de memorie;
 - een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren en aan de VTC voorleggen (luik 4);
 - de bewaartermijnen verantwoorden in de memorie (luik 5);
 - de gepaste beschermingsmaatregelen inclusief veiligheidsmaatregelen te garanderen (algemeen deel en luik 8).
57. De VTC herinnert eraan dat er ook gezorgd moet worden voor de transparantiemaatregelen.

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Graux Hans Theo J
Getekend op: 2026-05-20 17:27:33 +02:0
Reden: Ik keur dit document goed

